

«Էդիթ Պրինտ» հրատարակչություն

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

Թեմա՝ Մոտիվացիան, որպես ուսուցման կարևորագույն մաս

Առարկա՝ Տարրական դասարաններ (դասվարներ)

Ուսուցիչ՝ Իրինա Գրիգորյան

Դպրոց՝ Վ. Մայակովսկու անվ. հիմնական դպրոց, համար 7

Ղեկավար՝ Աիդա Խալաթյան

2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն

1. Մոտիվացիայի էությունն ու կարևորությունը տարրական դպրոցում
2. Տարրական դասարաններում աշակերտների մոտիվացիան բարձրացնելու ու դասապրոցեսը հետաքրքիր դարձնելու քայլեր սեփական պրակտիկայից.

Եզրակացություններ

Օգտագործված գրականության ցանկ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ժամանակակից դպրոցը ներկայումս ուղղված է յուրաքանչյուր աշակերտի կարողությունների բացահայտմանը, բարձր տեխնոլոգիաների, մրցունակ աշխարհում կյանքին պատրաստ անհատի դաստիարակմանը: Կրթության թարմացված բովանդակությունը պետք է համապատասխանի այս առաջադրանքին: Հարց է առաջանում՝ ինչպե՞ս ավելի արդյունավետ դարձնել ուսուցման գործընթացը: Ի վերջո, յուրաքանչյուր ուսուցիչ ցանկանում է, որ իր աշակերտները լավ սովորեն՝ մեծ հետաքրքրությամբ ու ցանկությամբ:

Կրթության և դաստիարակության ոլորտում ամենասուր խնդիրները կապված են աշակերտների մեծ մասի մոտ կրթություն ստանալու մոտիվացիայի բացակայության հետ, ինչը հանգեցնում է բոլոր ուսումնական հաստատությունների շրջանավարտների կրթության և դաստիարակության հիմնական ցուցանիշների նվազմանը: Ուսումնական գործունեությունը տարբեր աշակերտների համար տարբեր նշանակություն ունի: Ուսուցման մոտիվացիայի բնույթը և աշակերտի համար ուսուցման իմաստը որոշելը յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքում որոշիչ դեր է խաղում ուսուցչի կողմից մանկավարժական ազդեցության չափի հարցում:

Ժամանակակից դպրոցում սովորելու մոտիվացիայի հարցը, առանց չափազանցության, կարելի է անվանել կենտրոնական, քանի որ շարժառիթը գործունեության աղբյուրն է և կատարում է մոտիվացիայի և իմաստի ձևավորման գործառույթ: Նախակրթական տարիքը նպաստավոր է սովորելու կարողության և ցանկության հիմքը դնելու համար, քանի որ... Գիտնականները կարծում են, որ մարդու գործունեության արդյունքները 20-30%-ով կախված են ինտելեկտից, իսկ 70-80%-ը՝ դրդապատճառներից¹:

Աշխատանքի նպատակն է ուսումնասիրել մոտիվացիան և վերջինիս ազդեցությունը՝ որպես կարևորագույն կրթական գործառույթ

Աշխատանքի խնդիրներն են .

¹ Елфимова Н.В. Диагностика и коррекция мотивации учения у дошкольников и младших школьников. - М., 2011.с.13.

- Ներկայացնել մոտիվացիայի էությունը, կանոնությունը
- Քննել դրա տեսակները դրսևորման ձևերը տարրական դասարաններում,
- Ներկայացնել մոտիվացիայի բարձրացմանն ուղղված դասապրոցեսի կազմակերպման հնարավոր տարբերակները:

2. Մոտիվացիայի էությունն ու կարևորությունը տարրական դպրոցում

Մոտիվացիան իր և ուրիշների՝ անձնական նպատակներին հասնելու համար գործելու շարժառիթն է²: Առանց շարժառի կամ թույլ շարժառիթով գործունեությունը կամ ընդհանրապես չի իրականացվում, կամ ստացվում է ծայրահեղ անկայուն: Հետևաբար, կարևոր է, որ ամբողջ ուսուցման գործընթացը երեխայի մեջ առաջացնի գիտելիքների և մտավոր աշխատանքի ինտենսիվ ներքին մոտիվացիա:

Աշակերտի զարգացումն ավելի ինտենսիվ և արդյունավետ կլինի, եթե նա ներգրավված լինի իր մոտակա զարգացման գոտուն համապատասխանող գործողություններում, եթե ուսումնասիրությունը դրական հույզեր է առաջացնում, և եթե կրթական գործընթացի մասնակիցների մանկավարժական փոխգործակցությունը վստահում է և բարձրացնում դերը: զգացմունքները. Ուսանողների շրջանում լավ ակադեմիական հաջողությունների հասնելու համար անհրաժեշտ է ուսուցումը դարձնել ցանկալի գործընթաց:

Մոտիվացիայի տեսակները.

1. Մոտիվացիա, որը գտնվում է կրթական գործունեությունից դուրս

- «Բացասական»-ը ուսանողի մոտիվացիաներն են, որոնք առաջանում են անհարմարությունների և անախորժությունների գիտակցումից, որոնք կարող են առաջանալ, եթե նա չսովորի:

Դրական մոտիվացիան դրսևորվում է երկու ձևով.

- որոշվում է սոցիալական ձգտումներով (քաղաքացիական պարտքի զգացում երկրի, սիրելիների նկատմամբ)
- որոշվում է նեղ անձնական դրդապատճառներով՝ ուրիշների հավանություն, անձնական բարեկեցության ուղի և այլն:

2. Բուն ուսումնական գործունեության մեջ ընկած մոտիվացիան

² Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. - М., 2011.с.34.

- Ուղղակիորեն կապված է ուսուցման նպատակների հետ (հետաքրքրասիրության բավարարում, որոշակի գիտելիքների ձեռքբերում, սեփական մտահորիզոնների ընդլայնում)
- Բնորոշ է կրթական գործունեության բուն գործընթացին (խոչընդոտների հաղթահարում, ինտելեկտուալ գործունեություն, սեփական կարողությունների գիտակցում)³:

Աշակերտի կրթական գործունեության մոտիվացիոն հիմքը բաղկացած է հետևյալ տարրերից.

- Կենտրոնանացում ուսումնական իրավիճակի վրա,
- առաջիկա գործունեության իմաստի իրազեկում,
- շարժառիթների գիտակցված ընտրություն,
- նպատակադրում,
- նպատակի հետապնդում (կրթական գործունեության իրականացում),
- հաջողության հասնելու ցանկություն (իր գործողությունների ճիշտության նկատմամբ վստահության գիտակցում),
- գործունեության գործընթացի և արդյունքների ինքնագնահատում (գործունեության նկատմամբ հուզական վերաբերմունք):

Իմանալով մոտիվացիայի տեսակը՝ ուսուցիչը կարող է պայմաններ ստեղծել համապատասխան դրական մոտիվացիան ամրապնդելու համար: Ուսուցումը հաջող կլինի, եթե այն ներքուստ ընդունվի երեխայի կողմից, եթե հիմնված լինի նրա կարիքների, դրդապատճառների, հետաքրքրությունների վրա, այսինքն՝ անձնական նշանակություն ունենա նրա համար:

Անհրաժեշտ է հասկանալ տարրական դպրոցում սովորողի մոտիվացիայի ընդհանուր կառուցվածքը.

³ Шукина Г.И., Активация познавательной деятельности учащихся в учебном процессе. -М., 2012. С. 97

I. Ճանաչողական մոտիվացիա.

Ցանկացած ակադեմիական առարկա ուսումնասիրելու խորը հետաքրքրություն հազվադեպ է տարրական դասարաններում, սակայն բարձր առաջադիմությամբ երեխաներին գրավում են տարբեր, այդ թվում՝ ամենաբարդ, ակադեմիական առարկաները:

Եթե երեխան ուսումնական գործընթացի ընթացքում սկսում է ուրախանալ, որ ինչ-որ բան է սովորել, ինչ-որ բան հասկացել կամ ինչ-որ բան սովորել, դա նշանակում է, որ նրա մոտ ձևավորվում է մոտիվացիա, որը համապատասխանում է ուսումնական գործունեության կառուցվածքին: Ցավոք սրտի, նույնիսկ լավ առաջադիմություն ունեցող աշակերտների շրջանում շատ քիչ երեխաներ կան, ովքեր ունեն կրթական և ճանաչողական դրդապատճառներ:

Մարդը գիտելիքով հարստանում է միայն այն ժամանակ, երբ այդ գիտելիքն իր համար նշանակություն ունի: Դպրոցի խնդիրներից մեկն այն է, որ առարկաները ուսուցանվեն այնքան հետաքրքիր և աշխույժ, որ երեխան ինքն էլ ցանկանա ուսումնասիրել դրանք և հիշել դրանք: Միայն գրքերից ու զրույցներից սովորելը բավականին սահմանափակ է: Առարկան շատ ավելի խորն ու արագ է ընկալվում, եթե այն ուսումնասիրվում է իրական միջավայրում:

II. Հաջողության հասնելու մոտիվացիա.

Ուսումնական բարձր առաջադիմություն ունեցող երեխաների մոտ առկա է հաջողության հասնելու հստակ արտահայտված մոտիվացիա՝ առաջադրանքը լավ, ճիշտ կատարելու և ցանկալի արդյունք ստանալու ցանկություն: Տարրական դպրոցում այս մոտիվացիան հաճախ դառնում է գերիշխող: Հաջողության հասնելու մոտիվացիան, ճանաչողական հետաքրքրությունների հետ մեկտեղ, ամենաարժեքավոր շարժառիթն է, այն պետք է տարբերվի հեղինակության մոտիվացիայից:

III. Հեղինակության մոտիվացիա.

Հեղինակության մոտիվացիան բնորոշ է բարձր ինքնագնահատական և առաջնորդական հակումներ ունեցող երեխաներին: Դա խրախուսում է աշակերտին դասընկերներից ավելի լավ սովորել, աչքի ընկնել նրանց մեջ, լինել առաջինը:

Եթե հեղինակության մոտիվացիան համապատասխանում է բավականաչափ զարգացած կարողություններին, այն դառնում է հզոր շարժիչ գերազանց ուսանողի զարգացման համար, ով իր արդյունավետության և աշխատասիրության սահմաններում կհասնի լավագույն կրթական արդյունքների: Անհատականությունը, ընդունակ հասակակիցների հետ մշտական մրցակցությունը և ուրիշների հանդեպ արհամարհական վերաբերմունքը խեղաթյուրում են նման երեխաների անհատականության բարոյական կողմնորոշումը:

Եթե հեղինակության մոտիվացիան զուգորդվում է միջին ընդունակությունների հետ, ապա խորը ինքնավստահությունը, ձգտումների ուռճացված մակարդակի հետ միասին հանգեցնում են բուռն ռեակցիաների անհաջողության իրավիճակներում:

IV. Ձախողումից խուսափելու մոտիվացիա.

Թերի առաջադիմություն ունեցող աշակերտները չեն զարգացնում հեղինակության մոտիվացիա: Հաջողության հասնելու մոտիվացիան, ինչպես նաև բարձր գնահատական ստանալու շարժառիթը բնորոշ է դպրոց գնալու սկզբնական շրջանին : Բայց նույնիսկ այս պահին ակնհայտորեն դրսևորվում է երկրորդ միտումը՝ ձախողումից խուսափելու մոտիվացիան: Երեխաները փորձում են խուսափել «ձախողումից» և ցածր գնահատականի հետևանքներից՝ ուսուցչի դժգոհությունից, ծնողների պատժամիջոցներից:

Տարրական դպրոցի ավարտին հետ մնացած աշակերտները ամենից հաճախ կորցնում են հաջողության հասնելու շարժառիթը և բարձր գնահատական ստանալու շարժառիթը (չնայած նրանք շարունակում են հույս դնել գովասանքի վրա), իսկ անհաջողությունից խուսափելու շարժառիթը զգալի ուժ է ստանում: Վատ գնահատական ստանալու անհանգստությունն ու վախը ուսումնական գործունեությանը տալիս են բացասական զգացմունքային ենթատեքստ: Երրորդ

դասարանցիների գրեթե մեկ քառորդը բացասաբար է վերաբերվում սովորելուն, քանի որ նրանց մեջ գերակշռում է այդ շարժառիթը:

V. Կոմպենսատոր մոտիվացիա.

Անբավարար առաջադիմություն ունեցող երեխաների մոտ ձևավորվում է նաև հատուկ փոխհատուցման մոտիվացիա: Սրանք երկրորդական դրդապատճառներ են կրթական գործունեության հետ կապված, որոնք թույլ են տալիս ինքնահաստատվել մեկ այլ ոլորտում՝ սպորտում, երաժշտությունում, նկարչությունում, ընտանիքի կրտսեր անդամներին խնամելու և այլնի մեջ: Երբ գործունեության որոշակի ոլորտում բավարարվում է ինքնահաստատման կարիքը, առաջադրանքների վատ կատարումը երեխայի համար դժվար փորձառությունների աղբյուր չի դառնում:

Որպես կանոն, երեխան դպրոց է գալիս դրական մոտիվացիայով: Որպեսզի դպրոցի և ուսումնական գործընթացի նկատմամբ դրական վերաբերմունքը չմարի, ուսուցչի ջանքերը պետք է ուղղված լինեն մի կողմից հաջողության հասնելու կայուն մոտիվացիայի ձևավորմանը, մյուս կողմից՝ կրթական հետաքրքրությունների զարգացմանը:

Հաջողության հասնելու կայուն մոտիվացիայի ձևավորումն ապահովելու համար անհրաժեշտ է պարբերաբար սովորողի ինքնագնահատականը և հոգեբանական կայունությունը բարձրացնելուն միտված քայլեր ձեռնարկել: Բարձր ինքնագնահատականը, իրենց անհատական որակների ու կարողությունների գիտակցումը, թերարժեքության բարդույթի բացակայությունը և ինքնավստահությունը դրական դեր են խաղում՝ օգնելով աշակերտներին հաստատվել իրենց համար իրագործելի գործունեության մեջ և հիմք են հանդիսանում կրթական հաջողության համար:

Մոտիվացիան ամենամեծ ազդեցությունն ունի ուսումնական գործընթացի արդյունավետության վրա և որոշում է կրթական գործունեության հաջողությունը: Ուսուցման շարժառիթների բացակայությունը անխուսափելիորեն հանգեցնում է ակադեմիական կատարողականի նվազմանը, անձի դեգրադացմանը և, ի վերջո,

դեռահասության տարիքում կարող է լուրջ խնդիրների պատճառ դառնալ՝ ընդհուպ մինչև իրավախախտումների կատարում:

2. Տարրական դասարաններում աշակերտների մոտիվացիան բարձրացնելու ու դասապրոցեսը հետաքրքիր դարձնելու քայլեր սեփական պրակտիկայից.

Ցանկացած մանկավարժի համար կարևոր է խանդավառ դասաարանի առկայությունն ու սաների ոգևորությունը: Յուրաքանչյուր մանկավարժ իր առաջնային խնդիրն է համարում աշակերտին մոտիվացնելն ու նրան դեպի կրթությունը, դասն ու դպրոցը դրական տրամադրել:

Իմ պրակտիկայում բազմիցս համոզվել եմ, որ մոտիվացված աշակերտ ունենալու համար կարևոր է, հատկապես առաջին դասարանում, խաղային տեխնոլոգիաների կիրառումը դասապրոցեսում:

Խաղային տեխնոլոգիաների նշանակությունը դժվար է թերագնահատել: Այն համարվում է զվարճանքի, հանգստի, ուսուցման, ստեղծագործության, թերապիայի հզոր միջոց: Ժամանակակից կրտսեր դպրոցում խաղը կիրառվում է որպես ինքնուրույն տեխնոլոգիա՝ թեման, բաժինը ուսումնասիրելու և յուրացնելու նպատակով, որպես դասի առանձին տարր, արտասուսումնական պարապմունքի ձև և այլն: Պարապմունքների խաղային ձևն ստեղծվում է խաղային եղանակների և իրավիճակների օգնությամբ: Այն ուսումնական գործընթացը խթանող միջոց է:

Այսպիսով, խաղը ժամանակակից կրտսեր դպրոցի ուսուցման և դաստիարակության գործընթացը կատարելագործելու և բարելավելու հզոր գործիք է: Խաղային տեխնոլոգիաների կիրառումը կրթության սկզբնական հաստիքում առավել արժևորվել է հատկապես վերջին շրջանում, երբ դպրոցական պայուսակ բռնեցին 5.8-6 տարեկան երեխաները, որոնք իրենց մանկավարժահոգեբանական առանձնահատկություններով կարիք են զգում նման տեխնոլոգիաների ներդրման: Այն համապատասխանում է նրանց հետաքրքրություններին: Այդ կերպ ստեղծվում են ուսման դրական դրդապատճառներ և նպաստավոր մթնոլորտ: Խաղային տեխնոլոգիաները լայն տարածում ունեն ժամանակակից դպրոցում, և դրանք տալիս են մոտիվացված աշակերտներ, գոհացուցիչ արդյունքներ:

2.1 Խաղային տեխնալոգիաները դասապրոցեսի ընթացքում

Կրտսեր դպրոցում այսօր հաջողությամբ կիրառվում են խաղ-բեմականացումները: Խաղ-բեմականացումները կարելի է անցկացնել առաջին դասարանցիների հետ՝ աշակերտական գործունեության սկզբնական փուլից: Պարզելու համար, թե երեխաներն ինքչպիսի խաղային փորձով են եկել դպրոց, հենց սեպտեմբերից անհրաժեշտ է կազմակերպել նման աշխատանքներ: Կ. Դ. Ուշինսկին ասում է, որ դպրոց ընդունված երեխան պետք է կարողանա ճիշտ ընկալել շրջապատում կատարվող իրադարձությունները, ճիշտ մտածել ու արտահայտվել, կարողալ գիտակցորեն ու խորհրդածել կարդացածի մասին: Ուստի անհրաժեշտ է կիրառել մեթոդներ, որոնք կնպաստեն դիտողականության, մտքերը խոսքով արտահայտելու և այլ կարողությունների ձևավորմանը⁴:

Դպրոցական կրտսեր տարիքի համար վառ երևակայության շնորհիվ հեշտ է մտնել կերպարի մեջ: Երեխաները հեշտ են մտնում ցանկացած գործունեության մեջ՝ հատկապես խաղային, հաճախակի են տարվում դերային խաղերով, բեմականացումներով, հաճախ նաև առաջանում են ոչ պլանավորված խաղեր:

Խաղի ժամանակ երեխաները հաճույքով են հաղթահարում ծագած դժվարությունները, փորձում են իրենց ուժերը, զարգացնում տարաբնույթ ունակություններ՝ առանց:

Խաղը ցանկացած ուսումնական նյութի յուրացման գործընթացը դարձնում է հետաքրքրաշարժ, գործունեությունը՝ գրավիչ, ստեղծում է աշխատանքային տրամադրություն, թեթևացնում գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերման գործընթացը:

Կարևոր է, որ դիդակտիկ խաղն ունենա լուրջ, լարված աշխատանքային բնույթ, որպեսզի այն ուսուցումից չհեռանա, այլ նպաստի մտավոր լարված գործողությունը դյուրին և հաճելի դարձնելուն, յուրաքանչյուրի պոտենցյալը բացահայտելուն ու դեպի կրթությունը տրամադրելուն:

Դեռևս Արիստոտելը նշել է նախադպրոցական և կրտսեր դպրոցական տարիքի երեխաների կրթադաստիարակչական գործընթացում խաղերի

⁴ Эстетическое воспитание в начальной школе/ Под ред. Шацкой В. Н., М., 1959, с. 188.

անփոխարինելի դերի մասին՝ կարևորելով դրանց ճիշտ ընտրությունը ոչ միայն ըստ տեսակի, այլև ըստ ուսուցման գործընթացում դրանց օգտագործման նպատակների, ժամանակների և ձևերի: <<Այդ խաղերը պիտի համապատասխանեն ազատության մեջ ծնված մարդու արժանապատվությանը, շատ չճանրաբեռնեն երեխային և չլինեն սանձարձակող... Երեխաների խաղերը պիտի կրկնեն նրանց ապագայի լուրջ զբաղմունքները>>⁵:

Խաղերի դերն ուսումնական գործընթացում հատկապես բարձրանում է այն ժամանակ, երբ նպատակ ենք դնում ուսումնասիրված ուսումնական նյութի յուրացման մակարդակը հասցնել գիտակցական մակարդակի, դուրս բերել գիտելիքը գրքային, դասարանային նեղ շրջանակներից և այն պրոյեկտել իրական կյանքի վրա:

Կրտսեր դպրոցում դասավանդվող բոլոր առարկաների ժամանակ անցկացրած խաղերը երեխաների մեջ առաջացնում են ճանաչողական հետաքրքրություններ և ընդգծված սեր գրքի, սովորելու նկատմամբ, մոտիվացիա՝ կրթության նկատմամբ: Դիդակտիկ խաղերն իրենց նպատակադրումով արդյունավետ ուսումնական գործունեություն ապահովող այն հնարներից են, որոնք զգալիորեն նպաստում են գիտելիքների ձեռքբերման գործընթացում հետաքրքրության և բարձր դրդապատճառայնության առաջացմանը:

Ուսումնական գործընթացում խաղն ունի երեք գործառույթ. <<Առաջին և ամենապարզ գործառույթը բուն ուսումնական գործընթացը թեթևացնելն է և այն աշխույժացնելը: Այս դերը կատարում են խաղում տեղ գտած հետաքրքրաշարժ նկարներն ու ուշագրավ բնագրերը:

Երկրորդ գործառույթը երևակայության զարգացումն է ուսումնական գործընթացի թատերականացման ճանապարհով. Խաղային ձևերը դերային տարրեր են մտցնում երևակայական դերակազմի մեջ: Դերասանական հնարներն օգտագործվում են դերային երկխոսությունների և մենախոսությունների մեջ, դերերով կարդալու, հեքիաթների, առարկաների բեմականացման, տարաբնույթ վարժությունների, խնդիրների կազմման ժամանակ:

⁵ Аристотель, Политика// Сочинения: 134, М., 1976, с. 625:

Երրորդ գործառույթը մրցութայինն է: Խաղերը սովորաբար մրցութային տարրեր են պարունակում, որոնք երեխաներին ակտիվացնում են, ձևավորում առաջատարության ձգտում, պարզագույն խաղը վերափոխվում է օլիմպիադաների, տեստավորումների, գիտելիքների որակի ու խորության ստուգման մրցույթների:

Խաղի նշված երեք գործառույթներն իրենցից ներկայացնում են խաղից, զվարճանքի ուսուցում գնացող աստիճաններ՝ առաջացնելով ճանաչողության գործընթացով տարվածություն: Սա խաղից ստեղծագործություն, գիտական տրամաբանություն, գիտական տրամաբանություն, սպորտական ծրագրից առաջ անցնելուն տանող գործունեության բարձրագույն աստիճան է>>⁶:

Ապացուցված է այն, որ երեխան, որը մանկուց խաղում է, այն էլ զարգացնող խաղեր, նրա մտածողության բաղադրամասերը գտնվում են զարգացման այնպիսի մակարդակում, որ ուսումնական գործունեությունը նրա համար ոչ մի բարդություն չի ներկայացնում: Որպեսզի ուսուցման գործընթացում խաղերը ևս այդպիսի գործառույթ կատարեն, այսինքն նպաստեն սովորողի մտավոր գործունեության ակտիվացմանը, անհրաժեշտ է՝

- Ընտրել դասի կրթադաստիարակչական խնդիրներին համապատասխան խաղեր,
- Խաղի բովանդակությունը համապատասխանեցնել երեխայի պահանջմունքներին և ճանաչողական հետաքրքրություններին,
- Խաղի մեջ նախատեսել հաղթահարելի այնպիսի դժվարություններ, որոնք երեխաներից կպահանջեն ուշադրության, հիշողության լարում, մտքի ակտիվացում,
- Հիմնավորված ընտրել դասի այն հատվածը, որի ժամանակ պիտի իրականացվի դիդակտիկ խաղը:

Եթե ուսուցիչներն իրենց աշխատանքում օգտագործում են խաղային տեխնոլոգիական մեթոդները, դա նշանակում է, որ նրանք անտարբեր չեն իրենց մասնագիտական կարողությունների մակարդակի նկատմամբ:

⁶Львов М., Горещкей В. Г., Сосновская О., Методика преподавания пусского языка в начальных классах, М., 2004, с. 22.

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ելնելով վերը նշվածից՝ կարելի է հետևյալ եզրակացությունները անել.

1) մոտիվացիան կրթական գործունեության հասկապես կարևոր և առանձնահատուկ բաղադրիչ է.

2) մոտիվացիայի միջոցով մանկավարժական նպատակները արագ վերածվում են աշակերտական մտավոր նպատակների.

3) մոտիվացիայի միջոցով ձևավորվում է աշակերտների որոշակի վերաբերմունք ուսումնական առարկայի նկատմամբ և գիտակցվում դրա արժեքային նշանակությունը անձի զարգացման համար.

4) դրական մոտիվացիայի ձևավորման միջոցով կարող են զգալիորեն բարելավվել ճանաչողական գործընթացների որակական ցուցանիշները.

Առանց չափազանցության, դպրոցական տարիքում ուսուցման մոտիվացիայի ձևավորումը կարելի է անվանել ժամանակակից դպրոցի կենտրոնական խնդիրներից մեկը, հանրային նշանակության խնդիր: Դրա արդիականությունը պայմանավորված է կրթության բովանդակության թարմացմամբ, դպրոցականների մեջ գիտելիքների և ճանաչողական հետաքրքրությունների ինքնուրույն ձեռքբերման մեթոդների ձևավորման և նրանց մեջ ակտիվ կյանքի դիրքի ձևավորման համար առաջադրանքների սահմանմամբ:

Եզրափակելով՝ չենք կարող չնշել դրական մոտիվացիայի ձևավորման ևս մեկ գործոն, առանց որի վերը նշված բոլորը պարզապես կարող են չաշխատել: Դա է դասի ընկերական տրամադրությունը: Դա անելու համար պետք է ուշադրություն դարձնեք յուրաքանչյուր աշակերտի, պետք է գովաբանեք երեխաներին յուրաքանչյուր նոր արդյունքի համար, թեկուզ աննշան, որը նրանք իրենք են ստանում: Հենց այսպես էլ փորձում եմ դասերս անցկացնել: Եվ սա ևս մեկ քայլ է, սովորելու դրական մոտիվացիայի ձևավորման ճանապարհին:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Аристотель, Политика// Сочинения: 134, М., 1976
2. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. - М., 2011.
3. Елфимова Н.В. Диагностика и коррекция мотивации учения у дошкольников и младших школьников. - М., 2011.
4. Львов М., Горецкей В. Г., Сосновская О., Методика преподавания пусского языка в начальных классах, М., 2004.
5. Щукина Г.И, Активация познавательной деятельности учащихся в учебном процессе. -М., 2012. С. 97
6. Эстетическое воспитание в начальной школе/ Под ред. Шацкой В. Н., М., 1959.